

Kontakty z Mediami
i Informacja

Wyrok w sprawach połączonych C-191/14 i C-192/14 Borealis Polyolefine GmbH i OMV Refining & Marketing GmbH / Bundesminister für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft, C-295/14 DOW Benelux BV i in. / Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu i in., a także C-389/14 i od C-391/14 do C-393/14 Esso Italiana Srl i in., Api Raffineria di Ancona SpA, Lucchini in Amministrazione Straordinaria SpA i Dalmine SpA / Comitato nazionale per la gestione della direttiva 2003/87/CE e per il supporto nella gestione delle attività di progetto del protocollo di Kyoto i in.

Trybunał stwierdził nieważność maksymalnej rocznej liczby bezpłatnych uprawnień do emisji gazów cieplarnianych ustalonej przez Komisję na lata 2013-2020

Komisja ma 10 miesięcy na ustalenie nowej liczby, przy czym dotychczasowe przydziały uprawnień nie mogą być kwestionowane

W ramach protokołu z Kioto, dyrektywa Unii¹ przewiduje znaczną redukcję emisji gazów cieplarnianych² w celu ochrony środowiska naturalnego. W myśl tej dyrektywy państwa członkowskie mogą przydzielać przedsiębiorstwom emitującym gazy cieplarniane uprawnienia do ich emisji, zwane uprawnieniami³. Część dostępnych uprawnień⁴ jest przydzielana bezpłatnie. W razie, gdy liczba bezpłatnych uprawnień przydzielonych wstępnie przez państwa członkowskie jest wyższa niż maksymalna liczba bezpłatnych uprawnień określona przez Komisję, stosowany jest jednolity międzysektorowy współczynnik korygujący („współczynnik korygujący”) w celu wyrównania tych wartości i zmniejszenia liczby przydzielonych wstępnie uprawnień⁵.

Wiele przedsiębiorstw emitujących gazy cieplarniane wystąpiło na drogę sądową we Włoszech, Niemczech i Austrii przeciwko organom krajowym odpowiedzialnym za przydzielanie uprawnień do emisji gazów cieplarnianych. Przedsiębiorstwa te kwestionują ważność krajowych decyzji w sprawie przydziału na lata 2013–2020, a pośrednio – maksymalną roczną liczbę uprawnień (jak też współczynnik korygujący) określoną przez Komisję w dwóch decyzjach z 2011 r. i 2013 r.⁶ Sądy krajowe, do których zostały wniesione skargi, zwróciły się do Trybunału Sprawiedliwości o wypowiedzenie się w przedmiocie ważności decyzji Komisji.

Ogłoszonym dzisiaj wyrokiem Trybunał stwierdził przede wszystkim, że decyzja Komisji z 2011 r., mocą której wykluczono uwzględnianie przy określaniu maksymalnej rocznej liczby uprawnień

¹ Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami [uprawnieniami do] emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE (Dz.U. L 275, s. 32), zmieniona dyrektywą 2009/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2009 r. (Dz.U. L 140, s. 63).

² Głównym gazem odpowiedzialnym za efekt cieplarniany na Ziemi jest dwutlenek węgla (CO₂).

³ Jedno uprawnienie odpowiada emisji do atmosfery równowartości jednej tony dwutlenku węgla.

⁴ **Całkowita liczba dostępnych uprawnień** jest obliczana na podstawie analizy całości dotychczasowych emisji, a od roku 2010 dokonuje się **corocznej redukcji o 1,74% („współczynnik liniowy”)**.

⁵ Może się zdarzyć, że wnioskowana liczba jest niższa od liczby maksymalnej. W takim wypadku różnica jest sprzedawana na aukcji, a współczynnik korygujący nie ma zastosowania. Dyrektywa przewiduje ponadto **stopniowe zmniejszanie liczby bezpłatnych uprawnień**, aż do ich **likwidacji w roku 2027**. Od tego momentu uprawnienia nie będą już zatem sprzedawane na aukcji.

⁶ Decyzja Komisji 2011/278/UE z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie ustanowienia przejściowych zasad dotyczących zharmonizowanego przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji w całej Unii na mocy art. 10a dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 130, s. 1) oraz decyzja Komisji 2013/448/UE z dnia 5 września 2013 r. dotycząca krajowych środków wykonawczych w odniesieniu do przejściowego przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji gazów cieplarnianych zgodnie z art. 11 ust. 3 dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 240, s. 27).

emisji producentów energii elektrycznej, jest ważna. Z dyrektywy wynika bowiem, że **w odróżnieniu od emisji generowanych przez instalacje przemysłowe, emisje generowane przez wytwórców energii elektrycznej nigdy nie są uwzględniane** przy określaniu maksymalnej rocznej liczby uprawnień. **Komisja nie dysponuje w tym względzie żadnym zakresem uznania.** Takie asymetryczne traktowanie emisji, prowadzące do ograniczenia liczby dostępnych uprawnień, jest zgodne z celami dyrektywy.

W odniesieniu do decyzji Komisji z 2013 r., czyli decyzji określającej współczynnik korygujący, Trybunał stwierdził, po pierwsze, że z dniem 1 stycznia 2013 r. zakres zastosowania dyrektywy został rozszerzony w ten sposób, że zostały nim objęte w szczególności emisje powstające przy produkcji aluminium i w niektórych sektorach przemysłu chemicznego. Następnie Trybunał podkreślił, że zgodnie z treścią dyrektywy i pomimo różnic w poszczególnych wersjach językowych – które przyczyniły się do tego, że jej wykładnia i stosowanie w różnych państwach członkowskich nie są jednolite – **przy obliczaniu maksymalnej rocznej liczby uprawnień Komisja jest zobowiązana do uwzględnienia wyłącznie emisji z instalacji objętych systemem wspólnotowym od roku 2013**, a nie wszystkich emisji od wskazanej daty. Komisja powinna więc była dopilnować, aby państwa członkowskie przekazały jej właściwe dane. W przypadku, gdy dane te nie pozwalały Komisji na określenie maksymalnej rocznej liczby uprawnień, a w konsekwencji współczynnika korygującego, powinna ona była przynajmniej zwrócić się do państw członkowskich o dokonanie niezbędnych korekt. Tymczasem Komisja wzięła pod uwagę dane niektórych państw członkowskich, które – w odróżnieniu od innych – poinformowały ją o emisjach generowanych przez nową działalność, podejmowaną w instalacjach, które były już objęte systemem handlu uprawnieniami przed rokiem 2013. **Z tego punktu widzenia decyzja Komisji jest nieważna.**

Oznacza to, że w zależności od tego, jakie dane zostaną przekazane przez państwa członkowskie zgodnie ze wskazanymi przez Trybunał kryteriami, maksymalna roczna liczba uprawnień może być wyższa lub niższa od liczby ustalonej przez Komisję przed wydaniem wyroku.

W odniesieniu do okresu przeszłego, aż do dnia dzisiejszego, Trybunał orzekł, że – w celu uniknięcia poważnych niekorzystnych skutków dla dużej liczby nawiązanych w dobrej wierze stosunków prawnych – stwierdzenie nieważności współczynnika korygującego nie wpłynie na ostateczne przydziały, których dokonano już w państwach członkowskich na podstawie uregulowań uznawanych za ważne.

Jeśli chodzi o okres po ogłoszeniu wyroku, to stwierdzenie nieważności skutkuje powstaniem tymczasowej luki prawnej, co może spowodować przerwanie funkcjonowania systemu handlu uprawnieniami, a w konsekwencji – zagrożenie realizacji celów dyrektywy. Trybunał postanowił zatem, że wydany przezeń wyrok wywrze skutki dopiero po upływie dziesięciu miesięcy od dnia jego ogłoszenia, co pozwoli Komisji na przedsięwzięcie niezbędnych środków.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pelny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793